

BOGATO NALAZIŠTE Prilikom radova sanacije gradskih bedena

Otkrivene zidine iz srednjovjekovnog doba stare više od 3.200 godina

Gradske zidine Svetog Lovreča spomenik su koji je po mnogočemu jedinstven ne samo na području Istre ili Hrvatske, nego u znatno širem kontekstu, a u tijeku je izrada projekta uređenja istraženog dijela gradske jezgre, što podrazumijeva i prezentaciju pronađenih arheoloških struktura, rekao je arheolog Josip Višnjić

Zvonimir GUZIĆ

SV. LOVREČ » Arheologija je znanost koja sustavno proučava i istražuje stare materijalne ostatke s ciljem rekonstrukcije cjelokupnog života čovječanstva. Sveti Lovreč u centralnoj Istri pravi je rudnik starih artefakata koji žude za stručnom analizom nakon čega bi se široj javnosti predstavila iznimno bogata baština toga naselja koje zasad nije na adekvatan način iskoristilo potencijale toga vrijednog nalazišta.

Dobro očuvane zidine

Projekt sanacije gradskih bedena Svetog Lovreča traje gotovo dva desetljeća, a financiran je sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i

Općine Sveti Lovreč. U sklopu tih sanacijskih radova Hrvatski restauratorski zavod od 2020. godine provodi popratne zaštitne arheološke radove, na čelu kojih je arheolog Odjela za kopnenu arheologiju Jurišić, dr. sc. Josip Višnjić.

- Gradske zidine Svetog Lovreča Pazenatičkog predstavljaju spomenik koji je po mnogočemu jedinstven ne samo na području Istre ili Hrvatske, nego u znatno širem kontekstu. Stupanj njihove očuvanosti, njihova slojevitost i povezanost s ostalim gradskim spomenicima daje im iznimnu spomeničku vrijednost, a činjenica da je uz njih odlično sačuvana bogata arheološka stratigrafija iz ranijih prapovijesnih i povijesnih perioda,

Predmeti nađeni na arheološkom lokalitetu između crkve sv. Martina i kule Funtanela

Arheološki lokalitet između crkve sv. Martina i kule Funtanela

JOSIP VIŠNJIĆ

Arheološki lokalitet između crkve sv. Martina i kule Funtanela

JOSIP VIŠNJIĆ

na Sv. Lovreča došlo je do novog otkrića

dnjeg brončanog 0 godina

dodatno im daje na važnosti, rekao je na početku razgovora arheolog Višnjić.

Istraživanja su obavljena u istočnom dijelu gradske jezgre, na potezu između kule Fontanela i bazilike svetog Martina. Osim toga, 2021. godine parcijalno je istražen i trg Placeta, sniješten ispred pročelja župne crkve sv. Martina.

- Provedena istraživanja potvrdila su da su prvotne srednjovjekovne gradske zidine sagrađene potkraj 10. ili početkom 11. stoljeća, kad se formiralo i samo naselje. Zahvaljujući kasnijim gradnjama i nasipavanju velikih količina zemlje s unutarne strane, spomenuti najraniji zidovi ostali su sačuvani i do visine od tri metra. Zanimljivo je da su oni

samo nadograđeni na temeljima tada već postojećih gradinskih zidina iz prapovijesnog doba koje smo također otkrili tijekom istraživanja. Radi se o zidinama koje su građene masivnim kamenim blokovima u suhozidnoj tehnici, a datiraju iz srednjeg brončanog doba, odnosno iz perioda od 1200. do 1500. godine p.n.e. Treba spomenuti i srednjovjekovno groblje otkriveno pored crkve sv. Martina, koje je parcijalno istraženo uradovima provedenima 2020. godine, a također nam je dalo važne informacije o životu ljudi toga doba. Inače crkva sv. Martina najveća je ranoromanička crkva na prostoru istočnog Jadrana, što dodatno naglašava važnost tadašnjega naselja i njegovih vlastodržaca,

rekao nam je Višnjić.

Sveti Lovreč potpada pod vlast Mletačke Republike 1271. godine, a kroz gotovo cijelo 14. stoljeće biva sjedištem paze-natičkog kapetana od kada datira i većina danas vidljivih zidina koje opasuju starogradsku jezgru.

- Počevši od sredine 14. stoljeća, Mlečani su znatno osuvremenili gradske fortifikacije, proširivši gradsku jezgru, izgrađivši niz novih segmenata zidina i opremivši ih novim kulama. To je bilo i vrijeme gradnje kapetanove palače, koja je tridesetih godina 14. stoljeća formirana na mjestu već postojeće stambene zgrade koju je inkorporirala u svoje strukture, o mletačkom razdoblju u Sv. Lovreču ispričao nam je Višnjić.

Sva spomenuta istraživanja umnogome su upotpunila prethodne spoznaje o povijesnom, arhitektonskom i urbanističkom razvoju naselja, uglavnom temeljene na dostupnim povijesnim podacima i stilskim analizama sačuvanih spomenika, te omogućila detaljniju interpretaciju razvoja gradskih zidina.

“Ideja je da se ovaj prostor nakon istraživanja otvori za javnost i pretvori u svojevrsni arheološki park kako bi se ljudi mogli informirati o bogatoj povijesti ove lokacije. U istraživanju je prikupljena velika količina pokretnih arheoloških nalaza iz svih razvojnih faza naselja. Na dijelu njih obavljani su potrebni konzervatorsko-restauratorski radovi

Josip Višnjić, arheolog

Budući arheološki park

Radi se o samo jednom segmentu cjelokupnog gradskog bedema, koji je arheolozima ponudio mnogobrojne dokaze i informacije o povijesti ovog starog lokaliteta u središnjoj Istri. Daljnji planovi postoje, ali i ovisi o mnogobrojnim okolnostima.

- Ideja je da se ovaj prostor nakon istraživanja otvori za javnost i pretvori u svojevrsni arheološki park kako bi se ljudi mogli informirati o bogatoj povijesti ove lokacije. U istraživanju je prikupljena velika količina pokretnih arheoloških nalaza iz svih razvojnih faza naselja. Na dijelu njih obavljani su potrebni konzervatorsko-restauratorski radovi. Pronađeni nepokretni arheološki nalazi su konzervirani, a u tijeku je izrada projekta uređenja arheološki istraženog dijela gradske jezgre, što podrazumijeva i prezentaciju pronađenih arheoloških struktura, rekao je na kraju arheolog Višnjić.